

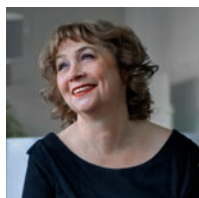
Binnenstadscampus

NUMMER 3 | DECEMBER 2016

‘Met de Binnenstadscampus kunnen we concurrentie aan’

Fred Weerman, decaan geesteswetenschappen p. 2

Startende ondernemers ontmoeten en inspireren elkaar

Venture Lab Humanties p. 3

‘Interdisciplinair onderzoek versterken’

Institute for Advanced Study nieuwe campusbewoner p. 4

Academische gemeenschap aan zet

De Tweede Chirurgische Kliniek en het Zusterhuis op het Binnengasthuisterrein

Oudemanhuispoort

Hans Amman, vicevoorzitter van het College van Bestuur (CvB), vindt de Binnenstadscampus de kroon op de huisvestingsplannen van de UvA. Binnenkort wordt de academische gemeenschap geraadpleegd over de nieuwe Universiteitsbibliotheek (UB) op de Binnenstadscampus, een van de punten uit het tienpuntenplan van het CvB. Hij hoopt dat de UvA daarna kan gaan bouwen.

‘Het kostte enig gepuzzel om een goede vorm voor de raadpleging te vinden. We wilden geen referendum. Dat leidt over het algemeen tot een ja of nee tegen een versimpelde voorstelling van zaken. Terwijl de werkelijkheid complex is’, opent Hans het gesprek.

Live en online

Vandaar de keuze voor een live dialoog in combinatie met een online platform (zie kader op pagina 2). Medio februari 2017 vindt de aftrap plaats met een startbijeenkomst voor medewerkers en studenten. ‘De startbijeenkomst is bij VOX POP, het voormalig Service- en Informatiecentrum op het Binnengasthuisterrein, de hele academische gemeenschap is welkom’, zegt Hans. ‘Tijdens die bijeenkomst geven we antwoord op vragen over de twee scenario’s voor de UB. Het oorspronkelijke plan: de Universiteitsbibliotheek (UB) op het Binnengasthuisterrein in de Tweede Chirurgische Kliniek en het Zusterhuis. Of de UB in de Oudemanhuispoort. En we vragen informatie. We willen weten wat er leeft bij

‘Op het Binnengasthuisterrein ligt het ontstaan van de UvA, het is onze bakermat’

Hans Amman

studenten en medewerkers. Wat vinden zij belangrijk aan een UB? Zo willen we horen of er zaken ontbreken in het huidige programma van eisen, dat de afgelopen jaren in overleg met gebruikers is opgesteld. We gebruiken de input ook om te kijken of de bestaande schetsontwerpen van beide UB’s aansluiten bij de wensen van de academische gemeenschap.’

Belangrijke thema's

‘Belangrijke thema’s die uit de raadpleging naar voren komen, werken we verder uit in kleinere groepen van medewerkers en studenten, de zogenaamde focusgroepen. Met die inbreng willen we de ontwerpen verbeteren.’ Ook is een extern stedenbouwkundig adviseur bij het proces betrokken. ‘Want je moet wel weten ▶

Doe mee aan de raadpleging over de UB

Studeer je aan of werk je bij de UvA? Doe dan vanaf medio februari 2017 mee aan de raadpleging over de locatie van de nieuwe Universiteitsbibliotheek (UB) op de Binnenstadscampus. Tijdens de raadpleging willen we weten wat studenten en medewerkers belangrijk vinden aan de

nieuwe UB. Denk bijvoorbeeld aan de locatie van ontmoetingsplekken en studieplekken, de financiën of de planning.

Kijk op www.campus.uva.nl voor meer informatie over de raadpleging.

Meer informatie

De UvA realiseert op en rond het Binnengasthuisterrein de Binnenstadscampus, een van de vier open stadscampussen van de UvA. Door clustering van verwante wetenschappelijke disciplines wil de UvA de banden binnen de universiteit versterken en onderlinge samenwerking en samenwerking met bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties stimuleren. De Binnenstadscampus wordt de thuisbasis van de Faculteit der Geesteswetenschappen en UvA-brede functies zoals de Universiteitsbibliotheek. www.campus.uva.nl

Volg ons op Twitter @UVABinnenstad

Hans Amman

'Raadpleging van academische gemeenschap geeft invulling aan verdere democratisering'

Hans Amman

of ideeën passen binnen de stedelijke ontwikkeling en de beperkingen van de omgeving zoals regelgeving.' Hans legt uit dat de keuze voor een van de twee varianten uitgangspunt is voor de invulling van de rest van de campus. 'In de overige panden komen onderwijs en onderzoek voor de geesteswetenschappen en UvA-brede functies zoals een congresruimte en een aula voor promoties.' Overigens wordt ook de buurt betrokken bij de verdere campusontwikkeling. 'We vragen de buurt mee te denken over thema's die voor hen belangrijk zijn zoals mobiliteit. Afgelopen zomer is de eerste bijeenkomst hiervoor geweest.'

Democratisering

Met de raadpleging van de academische gemeenschap geeft het CvB invulling aan de verdere democratisering van de UvA. 'De programmagroep, met vertegenwoordigers van

campusgebruikers en medezeggenschapsraden, verwerkt de wensen en ideeën die naar voren komen tijdens de raadpleging, in een advies voor het CvB.' Het CvB maakt op basis van dit advies én het advies van de extern stedenbouwkundige een definitieve keuze voor de locatie van de UB. Dit zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2017 zijn. Daarna wordt de keuze van het CvB voorgelegd aan de medezeggenschapsraden.

Persoonlijke ontmoetingen

Hans zelf geeft de voorkeur aan persoonlijke ontmoetingen in plaats van een online discussie. 'Daarom probeer ik actief mensen te benaderen en de verschillende scenario's over de bühne te brengen. Mijn insteek is altijd geweest om de Binnenstadscampus af te maken. Op het Binnengasthuisterrein ligt het ontstaan van de UvA, het is onze bakermat, het visitekaartje van de UvA. Met de Binnenstadscampus verankeren we onze geschiedenis. Ik hoop uit de grond van mijn Amsterdamse hart dat we de campus afmaken.'

Na de definitieve beslissing zal het overigens nog wel even duren voordat we met uitvoering kunnen starten, waarschuwt Hans. 'De voorbereiding van de bouw neemt ook nog tijd in beslag. Hoeveel tijd, is afhankelijk van de locatiekeuze.'

Vanaf 1 januari legt Hans Amman zijn functie als vice-voorzitter van het CvB neer. ir. Kees van Ast is benoemd tot interim lid van het College van Bestuur en zal Hans opvolgen. ■

Extra informatie

Bij VOX POP, in het voormalig Service- en Informatiecentrum op het Binnengasthuisterrein (Binnengasthuistraat 9) is is vanaf de start van de raadpleging een tentoonstelling ingericht met informatie over de twee ontwerpen voor de nieuwe UB. Toegankelijk voor medewerkers, studenten en omwonenden.

Online community

Na de kick off-bijeenkomst medio februari gaat een online platform van start.

Op dit platform kunnen studenten en medewerkers discussiëren over onderwerpen die van belang zijn voor de beoordeling van de twee locaties voor de UB. Belangrijke thema's die uit dit platform naar voren komen, worden uitgewerkt in kleinere focusgroepen. Alle studenten en medewerkers van de UvA ontvangen vooraf aan de raadpleging een e-mail met meer informatie over deelname.

Meer informatie op campus.uva.nl

'Met de Binnenstadscampus kunnen we concurrentie aan'

Iedereen heeft belang bij een snelle realisatie van de Binnenstadscampus: universiteit, faculteit, buurt én stad. Dat zegt Fred Weerman, de nieuwe decaan van de Faculteit der Geesteswetenschappen (FGw).

Fred, 15 jaar werkzaam als hoogleraar Nederlandse taalkunde aan de UvA, was al eerder afdelingsvoorzitter en onderwijsdirecteur. En nu dus decaan. Hij vindt het belangrijk dat een faculteit wordt bestuurd door academici. 'Mensen die zogezegd met hun poten in de modder hebben gestaan, onderwijs hebben gegeven, onderzoek hebben gedaan en daar voeling mee hebben. Als je die kans krijgt, moet je je beschikbaar stellen.'

Thuisbasis

Het idee van de campus omarmt hij. 'Samenwerking tussen wetenschappers van diverse disciplines is een kenmerk van de FGw, je huisvesting moet daarbij aansluiten. Heel simpel, als je veel samenwerkt, is het makkelijk om bij elkaar te zitten. Ook blijkt uit onderzoek dat het voor studenten beter werkt als zij een thuisbasis hebben en niet de hele stad hoeven doorkruisen. Bovendien wil de overheid dat studenten snel afstuderen. Dan moet je dat faciliteren met een goede omgeving.'

Concurrentie

De FGw is internationaal toonaangevend. En dat moet zo blijven, stelt Fred, die (inter)nationaal talent wil kunnen blijven aantrekken. 'Op een slof en een oude voetbalschoen gaat dat niet lukken. Met een mooie Binnenstadscampus kunnen we de concurrentie wereldwijd aan.' En daar is wat hem betreft haast bij. 'Onze talentafdelingen, die nu nog in het P.C. Hoofthuis zitten, moeten zo snel mogelijk naar de campus komen. En ook een nieuwe locatie voor de Universiteitsbibliotheek moet niet te lang duren. Ik wil het tempo erin houden en sta er constructief in: besluitvorming uiterlijk begin 2017 en aan de slag.' Volgens Fred zijn ook stad en buurt

gebaat bij vlotte realisatie. 'Dit gebied kan een soort Efteling worden met alleen nog hordes toeristen, dat voorkom je met een universiteit als buur. We knappen gebouwen op en zorgen juist voor relatieve rust, zonder dat het saai wordt. Wat mij betreft hebben we in 2023 een historische Binnenstadscampus met uitstraling en vele activiteiten. Ik verheug me erop.'

Samenwerking

In het Bushuis zit de FGw sinds kort met de instituten van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW) onder één dak. 'Dit biedt nieuwe mogelijkheden voor samenwerken. Zoals tussen onze taalkundigen en die van het Meertens Instituut.' Initiatieven als Vox-Pop en het Venture Lab, beide in het voormalig Service & Informatiecentrum op het Binnengasthuisterrein, vindt Fred mooie voorbeelden van samenwerking tussen universiteit, faculteit en stad. Overigens moet je samenwerking volgens Fred wel organiseren, maar soms ontstaat het vanzelf zoals met Eye of het Rijksmuseum waar studenten stage lopen. 'Of met de gemeente Amsterdam waar een bijzonder hoogleraar Nederlands als tweede taal meehelpt aan het taalbeleid van de stad.' ■

'Samenwerking tussen wetenschappers van diverse disciplines is een kenmerk van de FGw, je huisvesting moet daarbij aansluiten'

Fred Weerman

Fred Weerman

Situatie voorjaar 2017

- 1 Faculteit der Geesteswetenschappen (FGw)
- 2 FGw
- 3 VOX POP, Venture Lab Humanities, HuisvestingsOntwikkeling UvA/Bureau Nieuwbouw HvA/FGw
- 5 Tijdelijke huisvesting via Ad Hoc (**toekomstige locatie FGw**)
- 6 Oudemanhuispoort Faculteit Rechten (**toekomstige locatie FGw of de UB**)
- 7 Allard Pierson Museum
- 8 Bibliotheek Bijzondere Collecties
- 9 2e Chirurgische Kliniek en Zusterhuis: Tijdelijke huisvesting via Adhoc (**toekomstige locatie FGw of de UB**)
- 10 Universiteitstheater
- 11 FGw en Institute for Advanced Study
- 12 Studentenartsen
- 13 Amsterdamse Academische Club
- 14 Agnietenkapel
- 15 Spinhuis: Humanities Cluster KNAW
- 16 Oost Indisch Huis: tijdelijke locatie FGw
- 17 Bushuis: tijdelijke locatie FGw

■ Toekomstig bouwproject
■ Gereed

Venture Lab ondersteunt startende ondernemers

Een eigen bedrijf starten, hoe doe je dat? Ondernemende studenten, medewerkers en alumni van de Faculteit der Geesteswetenschappen (FGw) leren dat in het Venture Lab van de UvA. Grote motivator van het project is Jonneke Bekkenkamp.

Als religiewetenschapper gaf Jonneke jarenlang een master Religie en Beroep. 'Want wat ga je doen als je gepassioneerd afgestudeerd religiewetenschapper bent? Ik weet als geen ander hoe moeilijk het is om van je passie rond te komen. Daarom ben ik, naast mijn deeltijdbaan aan de UvA, ooit een eigen bedrijf gestart. In deze tijd doen steeds meer mensen dat.'

Jonneke, ook voorzitter van de alumni kring van Religiewetenschap, is dan ook zeer gedreven om studenten en geesteswetenschappers met een bedrijfsidee in het Venture Lab verder te helpen.

Ontmoeten en inspireren

'Startende ondernemers kunnen elkaar hier ontmoeten en inspireren. ACE Venture Lab (Amsterdam Center for Entrepreneurship) en de Innovation

Exchange Amsterdam (IXA) geven trainingen en coaching op maat.' Er ligt een programma dat geïnspireerd is op dat van ACE Venture Lab op het Science Park. 'We starten met twee explore dagen, waarin we ingebrachte ideeën met elkaar bekijken op levensvatbaarheid en aanpak. Daarna volgt – voor zij die dat willen – een Bootcamp, een week vol trainingen en workshops. En in februari gaat het Acceleration Program van start, een intensieve training van vijf maanden voor start-ups die hiervoor geselecteerd zijn door een selectiecommissie.'

'We zijn dagelijks open want het is belangrijk dat mensen hier altijd kunnen binnenlopen'

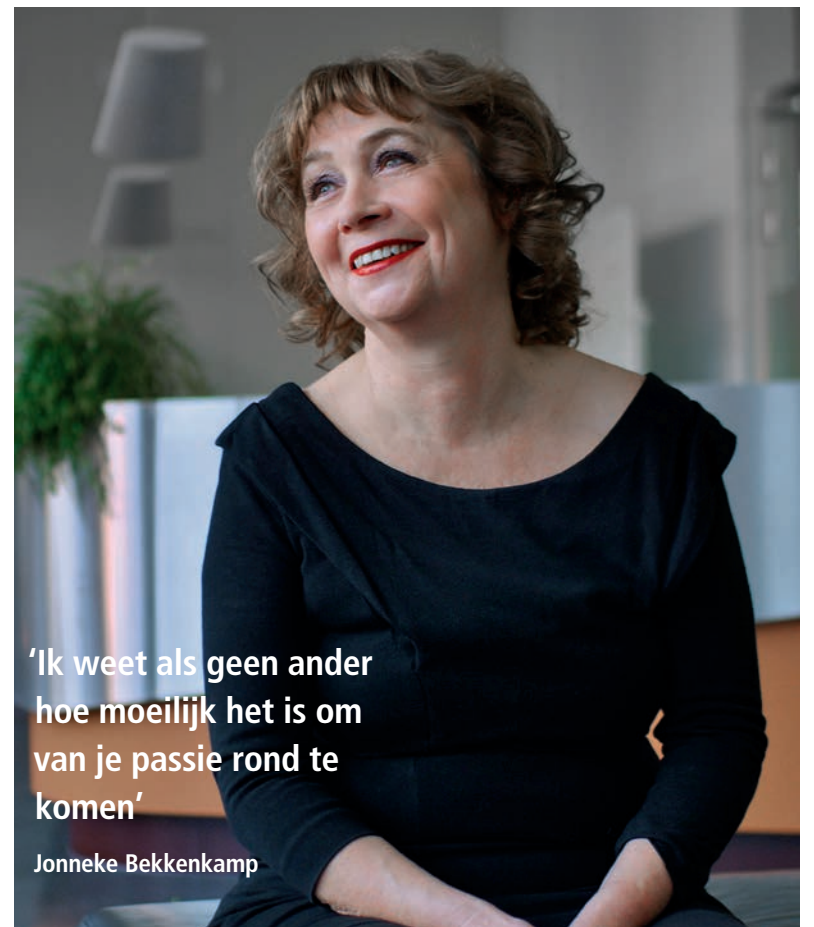
Jonneke Bekkenkamp

Pioniers

Caitlin Ensor is een van de tien pioniers die van start gaat in het Venture Lab. Zij heeft, samen met twee collega's, een idee voor het Platform CAT (Center for Art and Theory). 'Wij willen kunstenaars en wetenschappers leren hun werk goed aan een breder publiek te presenteren. Daarvoor zoeken we samenwerking met onderwijsinstellingen en fondsen.' Caitlin studeerde Artistic Research aan de UvA en werkt als violiste en viooldocent. Als pionier van het Venture Lab doet ze mee aan de Bootcamp. 'Ik hoop met behulp van het Venture Lab ons plan verder invulling te kunnen geven.'

Experiment

Het Venture Lab is gevestigd op het Binnengasthuissterrein, in het voormalige Service en Informatiecentrum waar ook Vox-Pop zit. 'Een prachtige locatie mid-

'Ik weet als geen ander hoe moeilijk het is om van je passie rond te komen'

Jonneke Bekkenkamp

den in de stad. We zijn dagelijks open want het is belangrijk dat mensen hier altijd kunnen binnenlopen', zegt Jonneke. Het Venture Lab is een experiment, dat in de zomer wordt geëvalueerd. 'Hoe? Tijdens de Bootcamp onderzoeken we het Venture Lab zelf: hoe doen we het en hoe krijgen we het

rendabel; hoe doen Venture Labs het elders? Daarvoor kijken we ook naar soortgelijke initiatieven in het buitenland.' ■

Lees meer en meld je aan via www.uva.nl/vlh

Institute for Advanced Studies nieuwe bewoner op campus

Hoe kunnen we voorspellen wie wel en wie niet radicaliseert? Hoe krijgen we meer grip op het ontstaan van achterstandswijken? En hoe robuust is ons ecosysteem? Het zijn allemaal vragen waarover wetenschappers van het Institute for Advanced Studies (IAS) zich kunnen buigen. Recent opende dit nieuwe instituut van de UvA aan de Oude Turfmarkt. 'Het is onze ambitie om interdisciplinair onderzoek te versterken', zegt Peter Sloot, wetenschappelijk directeur van het IAS en hoogleraar Computational Science aan de UvA.

'Het instituut onderzoekt maatschappelijke en wetenschappelijke vragen vanuit verschillende disciplines. Als we bijvoorbeeld radicalisering willen begrijpen, hebben we niet alleen kennis van een socioloog en een psycholoog nodig, maar ook van een informaticus, die signalen oppakt uit

sociale media. En van een wiskundige, die modellen ontwikkelt om alle informatie te integreren om te kunnen voorspellen wie wel en wie niet radicaliseert. De meeste opleidingen en onderzoeksinstituten werken binnen één vakgebied. Dat wil de UvA met het IAS doorbreken.'

Kracht

Een Institute for Advanced Study is een internationaal erkend begrip waaruit hoge ambitie spreekt. 'Dat moeten we waarmaken', zegt Peter, die graag ziet dat niet alleen de hele wetenschappelijke wereld, maar ook heel Nederland, over vijf jaar weet, dat het IAS er is en wat het doet. 'De kracht van ons instituut zit in onderzoek naar complexe systemen.' Peter geeft de stad Amsterdam als voorbeeld. 'Amsterdam is een uitermate complex geheel met grote uitdagingen op het gebied van toerisme, infrastructuur, gezondheidszorg en diversiteit. Onderwerpen waarvoor kennis vanuit meerdere disciplines is

**'Op de campus kom je
elkaar makkelijker
tegen'**

Peter Sloot

vereist: planologie, sociologie, maar ook gezondheidswetenschappen, natuurkunde of wis-kunde. Samenwerking op deze gebieden leidt tot modellen waarmee te voorspellen is hoe een stad groeit en waar knelpunten zitten qua mobiliteit, criminaliteit, economie enzovoorts. Kennis waarmee je het gesprek kunt aangaan met beleidsmakers en bestuurders.'

Vrijdenplaats

Peter is enthousiast over de locatie van het instituut. 'Ik vind de ontwikkeling van de Binnenstadscampus een geweldig idee. Je kunt wel denken dat je interdisciplinair bezig bent, maar als je elkaar niet af en toe tegenkomt, gebeurt er niks. Op de campus kom je elkaar makkelijker tegen. Dit past volledig bij het IAS. Wij zijn, als vrijdenkplaats voor interdisciplinair onderzoek, prominent aanwezig op de Binnenstadscampus. Toponderzoekers binnen de UvA en daarbuiten gaan hier onderzoek doen en hun kennis delen.'

www.ias.uva.nl

Peter Sloot

NIEUWE BIBLIOTHEEK

In de nieuwe bibliotheek gaan digitaal en fysiek hand in hand

Een bruisend centrum voor de geesteswetenschappen met een UvA-brede Universiteitsbibliotheek waarin gebruik wordt gemaakt van oude en nieuwe bronnen. Zo ziet de Binnenstadscampus er straks uit. Een gesprek met Marike van Roon, hoofdconservator Bijzondere Collecties en Gerard Kohler, hoofd Informatiediensten van de Universiteitsbibliotheek, over behoud van collecties, digitalisering en de toekomstbestendige bibliotheek.

'Voor de geesteswetenschappen is behoud van fysiek materiaal voor de lange termijn belangrijk. Dit is anders voor een economie, die meer geld uitgeeft aan actuele data over aandelenkoersen dan aan boeken', zegt Gerard.

Laboratorium

Marike: 'Als Universiteitsbibliotheek stellen we materiaal beschikbaar voor onderwijs en onderzoek en dat kan op vele verschillende manieren. Digitale en fysieke informatie vullen elkaar aan. We digitaliseren al twintig jaar. Maar, voor de Faculteit Geesteswetenschappen blijft fysiek materiaal belangrijk. De meerwaarde van het Allard Pierson Museum en de Bijzondere Collecties is dat wetenschappers hier kunnen werken met aanwezig materiaal. Dit zijn de laboratoria voor de geesteswetenschappen. Daarbij wordt uiteraard ook gebruik

gemaakt van digitale toepassingen.' Als het aan Marike ligt wordt in de nieuwe UB onderzoek ook gepresenteerd aan een breder publiek. 'Omdat we als universiteit publiek en wetenschap met elkaar in verbinding willen brengen.'

Digitalisering

Daar waar wis- en natuurkundigen hun materiaal voor 99 procent digitaal vergaren, ligt dat voor geesteswetenschappen dus anders. 'Door digitalisering zijn de mogelijkheden voor onderzoek weliswaar uitgebreid, je kunt digitaal bijvoorbeeld zoeken op woorden. Bijzondere Collecties heeft op dit moment 130.000 rechtevrije boeken gedigitaliseerd. Dit is slechts een fractie van de meer dan twee miljoen items in huis, waaronder handschriftcollecties, prenten en kaarten en archeologische vondsten. Je kunt niet alles digitaliseren', zegt Marike.

Toekomstbestendig

Gerard en Marike kunnen niet wachten tot de nieuwe Universiteitsbibliotheek er is. Volgens Gerard is het Library Learning Center op de Roeterseilandcampus een mooi voorbeeld van een moderne bibliotheek.

'Ontzettend populair, door alle verschillende werkplektypen zoals studieplekken, werkgroepen ontmoetingsruimtes. Ook is er een snelle internetverbinding én er staan boeken', besluit Marike. Een toekomstbestendige bibliotheek moet volgens beiden veel ruimte bieden aan studenten en vooral flexibel ingericht zijn. Want een bibliotheek moet zich voortdurend blijven aanpassen aan de wensen van de gebruikers. ■

Marike van Roon
en Gerard Kohler

Institute for Advanced Studies

Er zijn meerdere Instituten for Advanced Studies over de hele wereld. Princeton is de bekendste, geleid door Robbert Dijkgraaf. Al die instituten hebben één belangrijke ambitie: interdisciplinariteit versterken. Robbert Dijkgraaf is lid van de Adviesraad van het IAS van de UvA. Daarnaast ziet een Board of Trustees met onder meer burgemeester Eberhard van der Laan toe op het nieuwe IAS.

Koninklijke Nederlandse Akademie voor Wetenschappen (KNAW)

Vanaf 1 oktober is ook het KNAW Humanities Cluster, met bij elkaar zo'n driehonderd medewerkers, gehuisvest op de Binnenstadscampus. Het cluster bestaat uit het Meertens Instituut, het Huygens ING en het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG). 'Vestiging van de geesteswetenschappen en het nieuwe Humanities Cluster van de KNAW op de campus, leidt tot de grootste concentratie geesteswetenschappers ter wereld', aldus Henk Wals, voorzitter directieteam van het KNAW-cluster. Kijk voor het hele interview op campus.uva.nl/nieuws

Meer informatie

Heeft u vragen of opmerkingen over de ontwikkelingen van de Binnenstadscampus? Dan kunt u contact opnemen met omgevingsmanager Thomas Vernooy, omgevingsmanager-binnenstad@uva.nl of 020 - 525 77 24.

COLOFON

De krant over de Binnenstadscampus is een uitgave van de UvA. De krant wordt verspreid onder buurtbewoners, ondernemers, studenten en medewerkers van de Binnenstadscampus. HuisvestingsOntwikkeling UvA: 020 525 2443 huisvestingsontwikkeling@uva.nl Redactie: afdeling HuisvestingsOntwikkeling, UvA Tekst: Frederieke Genevace Fotografie: Peter Strelitski Vormgeving: Designyard www.campus.uva.nl